

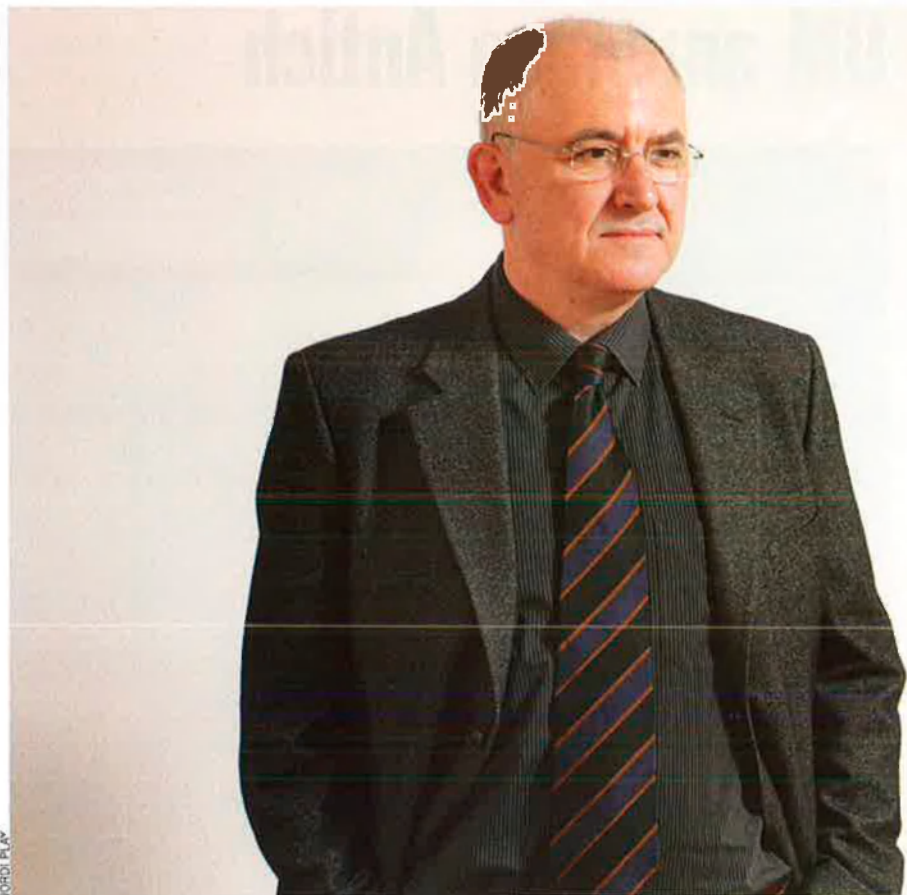
Jordi Farrerons (Lleida, 1951), periodista gràfic, presideix des del 2006 la Gran Lògia Simbòlica Espanyola, amb seu a Barcelona. N'és el gran mestre. Es va iniciar en la francmaçoneria a la Lògia Minerva Llibertat de Barcelona, el 1986.

—El mes de gener, les lògies francmaçoniques liberals i adogmàtiques vàreu pronunciar-vos per primera vegada contra les pressions que rep la societat per part de la jerarquia catòlica espanyola, bo i reclamant que s'acabi la identificació entre estat i Església Catòlica, que cap religió no mantingui vincles de dependència ni interferència respecte a l'administració pública i que s'arribi a la total laïcitat de l'estat. Per què us heu decidit finalment a demanar-ho ara i no abans?

—Aquesta declaració ja fa temps que teníem pensat de fer-la. No és pas una resposta directa a la Conferència Episcopal. La vam fer pública el 28 de gener i ells, l'endemà passat. Cert que potser ha arribat una mica tard. Però cal tenir en compte que la maçoneria, a Espanya, ha patit una repressió molt forta i molts anys de clandestinitat i això ha marcat la nostra presència pública. La maçoneria treballa sobre les persones, és iniciàtica i és formada per individus que adopten, a la societat, formes de vida i conductes diferents. Sí, ha costat molts anys d'arribar a un acord d'aquesta mena entre les obediències que formem part de la maçoneria liberal, adogmàtica i laica.

—No és una resposta a la nota de la Conferència Episcopal, però sí que les constants i accentuades pressions de la jerarquia catòlica sobre la vida pública i el govern deuen ser a l'origen de la vostra declaració, no?

—Evidentment que sí que ha estat un dels punts que ens ha motivat a fer-la, però no és el principal. Primer hem volgut mostrar la nostra preocupació per les pressions de la jerarquia catòlica espanyola sobre la societat, que han originat una involució pel que fa a l'avenç en la igualtat dels drets cívics conquerits. I després, demanar un espai de convivència que permeti el respecte mutu de les persones. Per al desenvolupament de la societat hi ha d'haver un espai comú on puguem treballar tots,

“Cal aturar la pressió de l'Església Catòlica”

sense influències ni interferències de cap religió ni de cap opció política. I aquest espai és el de la laïcitat, un espai on podem conviure tots, des del respecte per les ideologies i les creences de tothom.

—No hauríeu d'actuar obertament i de forma més valenta com un grup de pressió?

—La maçoneria espanyola no té costum d'opinar, a diferència d'algunes altres, com la francesa. En trenta anys és la primera vegada que s'arriba un acord entre tres obediències per fer un manifest públic. Ara, però, en farem més, com ara un manifest sobre la memòria històrica. S'ha d'aconseguir que es reconegui públicament l'aportació que ha fet la maçoneria al progrés

social, a la llibertat dels individus i a l'emancipació dels pobles.

—El que també cal aconseguir és que els historiadors recuperin la memòria històrica de la maçoneria. Sigui per culpa del marxisme historiogràfic o mèrit del franquisme, la majoria d'historiadors esborren la maçoneria dels seus llibres.

—Sí. La maçoneria, que tant ha treballat pel progrés cultural, no s'ho mereix.

—La llei de la memòria històrica no ha satisfet els vostres desigs?

—Ha derogat la llei de l'1 de març de 1940 de repressió de la maçoneria i el comunisme, però pensem que amb això no n'hi ha prou. S'ha d'aconseguir un reconeixement públic del govern espa-

La Gran Lògia Simbòlica Espanyola, que presideix Jordi Farrerons, ha demanat, en nom de la francmaçoneria liberal, representada també per la Gran Lògia Femenina d'Espanya i la Federació Espanyola del Dret Humà, que l'estat espanyol sigui laic, i independent, del tot, de l'Església Catòlica.

nyol. Cal recordar que enlloc no s'ha matat tanta gent sota l'acusació de ser maçó com a l'Espanya franquista. La maçoneria ha patit una persecució com a cap més lloc d'Europa.

—Penseu que l'Església Catòlica encara s'imagina, com als segles XVIII i XIX, que els maçons són uns menjacapellans que volen enfonsar-la?

—Lamentablement, quasi podríem dir que sí. Perquè encara prohibeixen que els seus fidels puguin ser maçons. Ja des del 1738, només quinze anys després de les Constitucions d'Anderson, la carta fundacional de la maçoneria moderna, el papa Climent XII va dictar una butlla que condemnava els catòlics que es fessin maçons sota pena d'excomunió. De llavors ençà, l'Església Catòlica sempre ha anat contra la maçoneria, perquè no accepta ciutadans lliures que, guiats per la llibertat d'opinió, prenguin decisions per ells mateixos. És trist que hagin interpretat la maçoneria com una agressió als seus principis. Cal recordar que no totes les creences religioses van contra la maço-

neria. L'Església Anglicana permet als seus creients que en formin part. Dins la Gran Lògia Simbòlica Espanyola hi ha creients, no creients, agnòstics i ateus, però no poden imposar als altres la seva actitud respecte a la religió o respecte a Déu. El maçó pot ser de la religió que vulgui.

—Un catòlic, com heu recordat, no pot ser maçó. Però n'hi ha?

—Sí. Dins de les lògies hi ha creients catòlics.

—L'ideal seria que hi poguéssim haver maçons dins de la jerarquia catòlica, no?

—Sí. Idealment estaria bé que tothom fos maçó. Que els ideals de la maçoneria de la tolerància, i de la igualtat, llibertat i fraternitat, fossin compartits per la majoria de la societat, en tots els seus estaments. Ara bé, la maçoneria no és l'únic mètode per aconseguir aquests ideals. I no volem cap privilegi sobre ningú més, només que se'ns respecti com a opció filosòfica.

—No penseu que el fet que la maçoneria moderna naixés tan lligada als pastors anglicans i proclamés la llibertat de culte fou vist pel Vaticà com el cavall de Troia del protestantisme als països catòlics, i per això s'hi va oposar amb tanta energia? Els maçons i els protestants han anat de bracet. El casino de Rubí, per posar un exemple significatiu, el van fundar un maçó i un pastor protestant.

—Crec que no és el motiu principal. El motiu principal és que la maçoneria permet que es trobin persones de confessions diferents, de diverses extraccions socials, i de diverses formacions culturals, actituds polítiques i ideologies. I que aquestes persones treballin, plegades, pel bé comú, per aconseguir fites positives, sense seguir cap dogma determinat i practicant la llibertat de consciència. No hi havia costum de trobar espais de sociabilitat tan oberts i això va despertar recels entre les autoritats eclesiàstiques de l'època.

—Aquesta declaració no l'heu signada totes les lògies. Per què?

—Dins de la maçoneria hi ha dues branques, amb diverses concepcions sobre la manera d'interpretar i aplicar les Constitucions d'Anderson. Hi ha la que s'autoanomena regular, que és majoritària, i la liberal. La regular

només admet homes que creguin en Déu i la immortalitat de l'ànima i la liberal, que és la nostra, admet dones i no exigeix que es cregui ni en Déu ni en la immortalitat de l'ànima. Per tant, accepta els ateus i els agnòstics, a més dels creients. Durant tota la història han estat molt difícils les relacions entre tots dos corrents.

—No penseu que és millor, per a la maçoneria liberal, una església carca, intolerant, intervencionista i inquisitorial, que és la que, en definitiva, va provocar que la maçoneria, que lluitava contra aquesta mena d'església, s'estengués tant entre els sectors progressistes de la societat, durant els segles XVIII, XIX i XX, fins que, a casa nostra, el franquisme la va esborrar del mapa?

—Ara, crec, no és així. Les persones no s'apropen a la maçoneria per anar contra cap mena de creença. S'hi apunten per créixer personalment, per promoure allò que poden tenir de bo els ésser humans.

—En quina fase es troba actualment la maçoneria al nostre país?

—Va creixent. Però creix poc. No té la importància que té a França, Itàlia o Anglaterra. Fins fa poc molta gent pensava que ser maçó et podia portar algun risc. S'ha anat evolucionant i es va creixent, però poc.

—Encara es mira amb suspicàcia?

—Encara. Per desinformació. Perquè no es coneix. Ara ser maçó no comporta cap risc. Crec que en el futur tindrà la importància que es mereix, ocuparà a la societat el lloc que li pertoca, ni més ni menys que qualsevol altra opció filosòfica. Una de les coses per a les quals serveix la maçoneria és per a viure bé i ser feliç. La maçoneria és una eina que et serveix per a trobar-te bé i ser feliç.

—Històricament, va ser una eina de promoció social, i també política. Fins i tot cultural. De promoció en general. Ho és ara?

—No. La maçoneria no ho ha de ser. Si algú hi entra pensant-ho, s'equivoca del tot. La maçoneria és una altra cosa, és un mètode de creixement personal i una escola de formació de persones lliures. Si una persona truca a la porta per això, tindrà una desil·lusió i s'equivocarà.

Lluís Bonada